

1724, mutta hän on jo sitä ennen muuttanut uudelle toimialalleen koska hän jo syyskuun 5 p. on Antreassa kastanut kolme lasta.

Alopaeus näyttää todellisella antaumuksella ryhtyneen seurakunnalliseen uudistyöhönsä. Ensi vuodesta alkaen hän rupesi pitämään luetteloja kastetuista, haudatuista ja vihityistä sekä vuodesta 1727 lähtien myöskin rippikirjoja, ja hänen huolellisuudestaan ovat todisteena nekin yksityiskohtaiset muistiinpanot seurakunnan alkuvaiheista, mihin kuvauksemme on perustunut. Myöhemmin hänestä tuli myöskin Viipurin konsistoriumin asessori. Hänen elämänsä päättyi Antreassa marrask. 1 p. 1745. Seurakunta näyttää vaaliineen ensimmäisen kirkkoherransa muistoa 1800-luvun loppupuolelle asti, päättäen siitä, että kirkon omaisuusluettelossa mainitaan vielä niihin aikoihin »Kirkkoherra Sam. Alopaeuksen hauta», jolla nähtävästi on ollut jonkunlainen muistomerkki. Kun Antrean uusi kirkko v. 1894 rakennettiin nykyiselle paikalleen, jäivät entinen kirkontontti ja hautausmaa hoitoa vaille, eikä hautapaikkaa enää tunneta. Alopaeuksen kuva, joka oli ollut sakariston seinällä, luovutettiin vanhaa kirkkoa purettaessa Viipurin museolle.

EINO SALOKAS.

David Alopaeus suomalaisuudestaan.

Sen sijaan, että Ruotsin valtuutetun, suomalaisen Paulinus-Lillienstedtin Uudenkaupungin rauhan neuvotteluissa ei onnistunut säilyttää Ruotsi-Suomelle Viipuria, joka sille oli kuulunut jo yli 400 vuotta, sai suomalainen David Alopaeus venäläisenä diplomaattina Haminan rauhan teossa Suomen rajan siirretyksi kauemmas länteen kuin se milloinkaan oli ollut, vaikka hänen alkuperäinen vaatimuksensa vieläkin läntisemmästä rajasta, Kainuunjoesta ei toteutunutkaan. Hänen suhtautumisensa Suomen alueelliseen eheyttämiseen on varmaan johtunut rakkaudesta vanhaan syntymämaahan. Eräässä helmik. 28 p. 1810 kirjoitetussa ja sisarensa pojan Bützowin mukana Jakob Tengströmille lähetetyssä kirjeessä hän nimenomaan sanookin itseänsä »hyväksi suomalaiseksi» (bon finlandois) ja »haluaa hartaasti tilaisuutta, jossa saisi tehdä hyödyllisiä palveluksia» maallemme, jonka onnelle hän omistaa »parhaat toivotuksensa.» Että hän siitä käyttää sanoja »kaunis maakunta» ei herätä kummastusta, kun Jakob Tengströmkin, jolle maamme äsken saavutettu erikoisasema oli kallis, nimittää isänmaataan »maakunnaksi». Kirjeen esitän kokonaisenaan seuraavassa.

J. J. MIKKOLA.

Pietarissa helmik. 16/28 p. 1810.

Herra Piispa!

Suurella kiitollisuudella olen vastaanottanut kirjeenne tammik. 27 piltä ja pyydän saada vastata siihen ranskaksi, sillä vaikka ymmärränkin ruotsia en kuitenkaan uskalla kirjoittaa ruotsiksi. Mutta älkää silti luulko, että en olisi hyvä suomalainen: omistan parhaat toivotukseni tämän kauniin maakunnan onnelle ja haluaisin hartaasti saada tilaisuuden tehdä sille hyödyllisiä palveluksia.

Maine, jonka Turun akademia on täysin ansainnut kasvattaessaan oppineita ja (maalleen) hyödyllisiä miehiä, on saattanut minun lähettämään sinne sisareni pojan Bützowin, jotta hän siellä lopettaisi opintonsa. Hänellä on oleva kunnia jättää Teille tämä kirje ja pyydän Teitä antamaan hänelle hyväntahtoisen suojeluksenne.

Vaimoni muistelee suurella mielihyvällä oleskeluaan Turussa ja pyytää minun kauttani lähettää terveisensä Teille ja Teidän hauskalle perheellenne.

Suurimmalla kunnioituksella Herra Piispan nöyryn ja kuuliaisoin palvelija

D. Alopaeus. ¹

¹ A l k u k i e l l ä: C'est avec bien de la reconnaissance que j'ai reçu la lettre que Vous m'avez fait l'honneur de m'adresser en date du 27. Janvier et je Vous demande la permission d'y repondre en françois, car quoi que j'entende le suedois, je n'ose cependant point m'aventurer à l'écrire. Ne croyez pas que pour cela je ne sois moins bon Finlandois: tous mes voeux sont pour le bienêtre de cette belle province et je desirerois beaucoup être mis dans le cas de pouvoir lui rendre des services utiles.

La juste reputation de l'academie d'Åbo par les hommes savans et utiles qu'elle a formée [sic] m'a engagé d'y envoyer mon neveu Bützow, pour y achever ses études. Il aura l'honneur de vous remettre celle-ci et je Vous supplie de lui accorder Votre protection et Vos bontés.

Ma femme se rappelle toujours avec beaucoup de plaisir le sejour d'Åbo et m'a chargé de bien des complimens pour Vous et Votre interessante famille.
